

La dècada vetusta

Des de l'arribada de Rita Barberà al consistori, València ha quedat impregnada d'una estètica i d'uns conceptes socioculturals que, en la seua essència, tenen més a veure amb al segle XIX que amb el XXI.

El somni de l'alcalde socialista Pérez Casado de convertir València en la joia del Mediterrani va mutar amb el PP en l'aplicació d'uns punts de vista pràctics i conservadors, que desprenen una flaire arcaica i recurrent.

Zaplana i Barberà són grans venedors del seu estil de gestió, encara que amague tota classe de mancances. No obstant això, Barberà és, potser a la força, més modesta que Zaplana.

Rita Barberà, fa molt poc, quan va arribar a Milà per veure la final europea del València CF, va comentar que la capital de la moda italiana li semblava molt bruta. I va afegir:

—*Valencia es otro nivel.*

S'ho diu i s'ho creu. És típic del PP. La millor exposició del món, la millor construcció del món, el millor sistema informàtic del món..., tothom ha escoltat alguna frase d'aquest estil pronunciada per un governant popular del País Valencià, referida a alguna aportació seua. Els gestors del PP es comporten com venedors més que com a polítics, i Barberà no és, ni de bon tros, una excepció. Només ser escollida alcaldessa va anar a la Basílica de la Mare de Déu dels Desemparats a donar místiques gràcies i és la més gran defensora de la tradició fallera més immobiliària. Mai no se li ha escol-

tat una paraula en la nostra llengua i és especialista a moure's perfectament entre les dependents del Mercat Central, quan arriba l'època de la recerca de vot. Però no ha deixat passar cap ocasió de promoure's públicament com una dona moderna, "molt valenciana" i incessantment dinàmica. Més modesta que el president valencià, Eduardo Zaplana, Barberà és, en canvi, una eficient propulsora d'ella mateixa, encara que els fets puguin ferir la imatge que eventualment intenta transmetre. I, certament, la fereixen.

Modernitat fallida. Perquè, en dues ocasions, l'alcaldesa ha volgut presentar la candidatura de València com a capital europea de la cultura. I tant en l'opció de l'any 2000 com en la del 2001, València ha estat rebutjada. Va impulsar un projecte d'activitats culturals anomenat València III Mil·lenni que

PREMI
DE PERIODISME
D'INVESTIGACIÓ
RAMON BARNILS

EL SETMANARI EL TEMPS CONVOCA EL
I PREMI DE PERIODISME D'INVESTIGACIÓ RAMON BARNILS

La dotació del premi serà de **500.000 pessetes**. Els treballs, inèdits i escrits en català, hauran de presentar-se al setmanari **EL TEMPS** (Av. Baró de Càrcer, 40, 13. 46001 VALÈNCIA) **abans del 30 de setembre**.

L'obra guanyadora serà publicada al setmanari **EL TEMPS**.

El jurat del premi estarà format per Ferran Torrent, Valentí Puig, Joan de Sagarra, Eliseu Climent, Salvador Alsius, president del Col·legi de Periodistes de Catalunya, Rosa Solbes, presidenta de la Unió de Periodistes Valencians, i Andreu Manresa, secretari general del Sindicat de Periodistes de les Illes Balears.

El premi es farà públic durant el sopar de lliurament dels Premis Octubre que tindrà lloc a València el 27 d'octubre de 2001.

PER A MÉS INFORMACIÓ:

ELTEMPS

Av. Baró de Càrcer, 40, 13.
46001 VALÈNCIA
Tel. 963 535 100 • Fax: 963 534 569
eltemps@eltemps.com
<http://www.eltemps.com>

ha passat amb més pena que glòria, i en el qual les conferències i jornades eren contradictòries i poc coherents. Segons el grup socialista en l'oposició municipal, l'ajuntament no ha controlat en què es varen gastar els 1.200 milions de pessetes que ha costat una iniciativa marcada per unes despeses que no es corresponen amb la lleugera repercussió que varen tenir.

Els projectes eteris han fracassat, però l'alcaldeessa ha volgut servir-se de pedra per afermar les ínfulas europeistes del seu grup de govern. El luxós Palau de Congressos –els voltants del qual s'han establert com a zona nocturna d'intercanvis homosexuals– va ser dissenyat per Norman Foster abans que el PP decidira acostar-se a Santiago Calatrava. Barberà sempre mostra aquesta construcció com la gran aportació a la modernitat de València. En el mateix pla, ha assegurat que, fins a finals de juliol, no parará d'inaugurar una sèrie de dotacions públiques per a la ciutat. Potser així pretén contrarestar les crítiques que el diari francès *Le Figaro* ha dedicat al seu pla d'arrasar el barri del Cabanyal. El rotatiu qualificava de “vandalisme oficial” el projecte d'ampliació de l'avinguda de Blasco Ibáñez.

Canvi (radical) en cultura i educació. A més a més, un recent llibre sobre els monuments de València recordava que en l'època dels alcaldes Pérez Casado i Clementina Ródenas s'erigiren una sèrie d'estàtues relacionades amb la cultura, mentre que durant l'era Barberà, aquest tipus d'iniciatives han escassejat molt. Perquè la relació de govern de l'alcaldeessa amb l'univers de la cultura sempre ha estat distinta a la dels seus predecessors. Si bé, quan va arribar al poder, Barberà va continuar mantenint la Mostra de Cinema del Mediterrani, el regidor de Cultura d'aquell 1991, Vicent González Lizondo, es va encarregar de canviar-li la fisonomia. Un festival elitista va passar a convertir-se en una fira on convivien pel·lícules de la Pantoja amb el cinema *gore* i els films de culte iranians. Els conservadors volien personalitzar les bases culturals heretades dels socialistes, i ho varen aconseguir. Perquè, a banda de la Mostra, es feren

amb el certamen musical anomenat Trobada del Mediterrani. I allò que era un punt de reunió anual dels estils musicals tradicionals que poblen la Mediterrània, es convertia en un al·lucinant passatge al desgavell, on la jota valenciana es barrejava amb els pulmons de Francisco i els balls del Titi. Així fins que va desaparèixer. Quant a la Mostra, es consolidava com un dels festivals cinematogràfics més desconcertants de l'estat: aquesta és la seua particularitat. L'última sorpresa ha estat que Lluís Fernández, director del festival, ha estat substituït per Jorge Berlanga, fill del director de cinema Luis García Berlanga. La Mostra se celebra a l'octubre, i Jorge Berlanga, amb la seua tardana incorporació, encara té la preparació del festival d'enguany en un estat massa embrionari. Així, potser la Mostra de 2001 siga més desconcertant que mai.

Però resulta difícil que aquest desconcert supere el que va ofegar el sistema educatiu valencià quan, l'any 1994, la regidora d'UV Dolores García Broch —una de les sòcies de poder més conflictives del primer equip de Barberà— va anul·lar les subvencions per a la xarxa d'escoles públiques infantils de la ciutat de València. Ni tan sols l'escandalós fet que García Broch fóra propietària d'un col·legi amb serveis de guarderia, ni la gran convulsió que va provocar la decisió, varen ser suficients per reconduir els fets. Perquè si l'educació o la cultura no pot ser apropiada per al PP municipal, sembla que cal posar-li tots els entrebancs possibles. L'ajuntament ha aplicat una inversió anomenada "xec escolar" consistent en una quantitat de diners concedida a les famílies sol·licitants, segons l'estat de la seua economia domèstica, per facilitar el pagament de les quotes mensuals dels nens que acudesquen als jardins d'infància privats. En la pràctica, és un regal de 600 milions de pessetes anuals a l'ensenyança privada, i un greuge per a la pública. L'últim exemple

d'aquest favoritisme és recent, ja que el ple municipal vol ara aprovar un conveni que adjudica al centre privat d'estudis Marni la cessió gratuïta de més de 6.000 m² per un període de 35 anys prorrogables.

Distints exemples culturals també han patit greuges i censura. Els problemes que l'ajuntament ha aplicat als Premis Octubre són una obvietat. L'any 1996, empleats municipals retiraren dels carrers de València cent cinquanta bandero-

El popular i tradicional balneari Las Arenas, de propietat municipal, ara es convertirà en un hotel. La privatització és signe del consistori de Barberà.

les publicitàries dels Premis dissenyades per Enric Satué, perquè *Las Provincias*, diari que aleshores exercia el poder sobre el poder, alertava de la presència urbana de "carteles catalanistas". I el 1998 Barberà va denegar la sol·licitud dels organitzadors dels Octubre per celebrar a la Llotja de València un simposi internacional sobre l'orde del Cister.

Òbviament, el consistori mai no ho ha reconegut, però la censura cultural ha arribat a extrems molt directes. També durant l'any 1996, la jove fotògrafa Tere Arcos va veure prohibida una exposició seua sobre nus. La mostra havia de prendre cos en un centre juvenil dependent del consistori. Però la regidora popular de Joventut, Marta Torrado, pressionada per *Las Provincias*, que considerava immoral l'obra d'Arcos, va decidir que la fotògrafa no podia exposar allí. I més encara. L'ajuntament ha fet canviar cartells publicitaris de la pel·lícula italiana *El hombre que mira* i de la marca de texans Pepe Jeans perquè mostraven natges i pits femenins.

Més enllà de la moral. Quan González Lizondo era soci polític de Barberà, la censura va arribar a les concepcions artístiques, més enllà de les objeccions morals. Mentre el PSOE ocupava encara la Generalitat, es va convocar un concurs públic per trobar un monument que commemorara els 500 anys de la publicació de *Tirant lo Blanc*. L'obra guanyadora d'aquest concurs, convocat pel PSOE, era del ceramista Enric Mestre. Era una composició de caire abstracte. L'ajuntament tenia el compromís d'instal·lar el monument, però González Lizondo, que controlava aleshores l'àrea de Cultura, en veure la maqueta projectada, va exclamar:

—Un jinete ha de ser un jinete y un caballo, un caballo. ¡Y aquí no hay ni jinete ni caballo!

I l'ajuntament no va instal·lar l'obra.

Els escriptors en català també han estat apartats de l'òrbita dels governants. Contra els novel-

listes urbans, concrets i propers a l'estil de Ferran Torrent, que havien estat els més potenciats en l'època socialista, l'ajuntament ha impulsat suposats intel·lectuals dispersos vinculats a l'Associació de Escriutores Valencianos en Lengua Castellana, com ara Ricardo Bellveser o Pedro J. de la Pena. Les referències a la realitat propera d'aquests escriptors són nul·les, perquè, en la pràctica, nul és el seu coneixement en la matèria.

Mobiliari, oci i negoci. Els canvis literaris han vingut acompanyats també d'un peculiar canvi estètic per a la ciutat. L'ajuntament l'ha omplert de fanals de caire victorià, que li donen un estrany aire de novel·la de Sherlock Holmes. Ara vol unificar la imatge dels quioscs, perquè no es contraposen els uns als altres. I ha fet que l'empresa del francès Jean-Claude Decaux s'encarregue de la totalitat del mobiliari urbà: tot un assortit d'objectes que poden servir de suport a cartells i plafons publicitaris. Es tracta

Tres mostres de la decoració urbana que ha propiciat l'ajuntament del PP. Segons ells, dona a la ciutat una referència molt europea, però la veritat és que no encaixa en un entorn com el de València, més obert i lluminós que el d'altres ciutats d'Europa.

bàsicament de columnes i construccions d'estil principi de segle, d'opis (plafons publicitaris il·luminats), de banderes, d'urinaris públics i de bancs. L'ajuntament diu que aquesta decoració de resonàncies passades de moda dona un aire més europeu a la ciutat. Però la realitat és que no té consonància amb l'entorn, i que només té rendibilitat per a l'empresa propietària, Decaux, que, sense pagar res a canvi, es queda amb els ingressos d'aquells que s'anuncien en el mobiliari.

La reforma estètica també ha estat impulsada al barri del Carme, molt desatès a nivell urbanístic, però potenciat com a zona de copes per a un públic distint al que era seu tradicional (el *progre* i l'alternatiu). El PP ha afavorit fortes inversions empresarials en luxosos bars de moda que trenquen absolutament l'estructura del barri. En canvi, ha procurat, fins aconseguir-lo, tancar locals relacionats amb la *ruta del bakalao*, augmentant els controls policíacs i el tancament de sales que transgredeixen l'horari establert. En què ha desembocat això? En la proliferació d'*after-hours* i de bars il·legals, que esquiven el control municipal mantenint-se en aquesta clandestinitat. De fet, és previsible que aquest estiu es multipliquen, ja que Barberà ha autoritzat la polèmica construcció d'un hotel de capital privat en l'emblemàtic balneari públic Las Arenas, i això, per la

suspensió de llicències habitual en un projecte d'aquest tipus, implica el tancament de dues discoteques molt populars i enormement populars a l'estiu. No

obstant això, planteja reforçar la molt rànica Fira de Juliol. És el seu estil.

Joan M. Oleaque

XIII ENCONTRES DE TEATRE A L'ESTIU

Ciutat d'Alzira

DIMARTS, 3 DE JULIOL

Gran Teatre, 23 h.

Albena Produccions amb: *Paraules en penombra*

DIMECRES, 4 DE JULIOL

Gran Teatre, 23 h.

Teatre de la Guerrilla amb: *Som i Serem*

Claustre Casa de la Cultura "Nit Golf", 1 h.

La Dependent amb: *Telonerias*

DIJOUS, 5 DE JULIOL

Claustre Casa de la Cultura, 23 h.

Roman i Cia amb: *Paella*

Claustre Casa de la Cultura "Nit Golf", 1 h.

Luis Boyano amb: *Mimovidamagica*

DIVENDRES, 6 DE JULIOL I DISSABTE, 7 DE JULIOL

Gran Teatre, 23 h.

Joglars amb: *Daaali*

DIVENDRES, 6 DE JULIOL

Claustre Casa de la Cultura "Nit Golf", 1 h.

Quésquispás amb: *Con la gloria bajo el brazo*

DISSABTE, 7 DE JULIOL

Claustre Casa de la Cultura "Teatre Familiar", 20 h.

Pot de Plom amb: *Rondalles d'Enric Valor*

Claustre Casa de la Cultura "Nit Golf", 1 h.

Xavi Castillo (Pot de Plom) amb: *La Vengansa*

AJUNTAMENT D'ÀLZIRA